

Miljökravsmodul: Byggvaror (Construction Products) - anskaffning

Information till kravställaren

Kraven i denna miljökravsmodul kan ställas på byggvaror och byggprodukter. Byggvaror är en varugrupp som innehåller många olika varor/produkter med varierande funktion och innehåll. I kraven har fokus lagts på trämaterial då dessa anses vara mest relevanta för FMV samt att skogsbruk har stor påverkan på både miljön och sociala förhållanden. Således är det mycket viktigt att upphandlaren läser informationen efter kraven. Kontakt hallbarhet@fmv.se vid behov av stöd.

I denna miljökravsmodul definieras vilken typ av krav som avses i vänster kolumn. "L" markerar ett lagkrav inom området. "M" markerar ett miljökrav (innebär högre krav än lagstiftningen).

I kravformuleringen anges ibland en kommentar (i rött) till kravställaren som stöd för tillämpning av kravet. Den röda texten ska tas bort innan kravet används i upphandlingsdokumenten.

Kravställaren kan ange modulens krav i den tekniska specifikationen (TS) / kravspecifikationen eller i verksamhetsåtagandespecifikationen (VÅS/SoW) / avtalsutkast. Kravställaren måste själv göra bedömningen om var ett krav lämpligen ska placeras samt om det är relevant att ställa alla eller vissa av kraven utifrån upphandlingens art. Miljökravsmodulen ska endast ses som ett stöd i arbetet.

Obs! Direkt efter miljökravsmodulen följer viktig information om miljöpåverkan, relevanta lagar, miljökrav inom området. Läs denna information innan du använder kraven i modulen.

Krav-typ	Miljökrav i FFU/AI		Text till svarsbilaga:
	1	<u>Krav på byggmaterial - trä</u>	
M	1.1 Svenska	<p>Råvaran i offererade produkter ska härröra från skogsbruk som uppfyller alla villkor nedan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Har legal ägande-/nyttjanderätt. 2. Följer nationellt och lokalt gällande lagar och bestämmelser beträffande brukande, miljö, arbete och välfärd, hälsa och säkerhet, samt andra parter nyttjanderätt. 3. Betalar relevanta skatter och avgifter som är kopplade till brukandet. 4. Följer CITES bestämmelser (gäller enbart vissa träarter, se CITES hemsida). <p>Rutiner ska bifogas till anbudet för att visa att träråvaran uppfyller kravet.</p>	<p>Uppfylls detta skall krav? Ja/Nej</p> <p><i>Verifikation av krav: Vid uppföljning kan certifikat från PEFC eller FSC användas som verifikat.</i></p>
	English	<p>The material in offered products shall originate from forestry that meets all the conditions below:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Holding of legal ownership/right of use. 2. Complies with nationally and locally applicable laws and provisions regarding farming, environment, work and welfare, health and safety, and other parties' right of use. 3. Pays relevant taxes and duties linked to the farming. 4. Complies with the provisions of CITES (only applies to certain tree species, see the CITES website). <p>Procedures shall be enclosed with the tender as verification that the wood material meets the requirement.</p>	<p>Is the shall-requirement fulfilled? Y/N</p> <p><i>Verification of requirement: PEFC or FSC certificate can be used verification.</i></p>

		Krav på leverantören i VÅS/SOW alternativt utkast till avtal/kontrakt	
	2	Krav på byggmaterial - trä	
L	2.1 Svenska	Råvaran som använts ska vara spårbar vilket innebär att leverantören ska ha dokumentation över hanteringen av träråvara/träprodukt i hela försörjningskedjan. Denna dokumentation ska bifogas varje leverans.	
	English	The material used shall be traceable, meaning the supplier shall have documentation of the handling of the wood material/wood product throughout the whole supply chain. The documentation shall be enclosed with each delivery.	
	Hjälpstext	<i>Information till kravställaren: (röd text tas bort ur förfrågningsunderlaget) Detta krav hör ihop med krav 1.1.</i>	
L	2.2 Svenska	Träbaserade skivor ska högst emittera 0,124 mg/m ³ formaldehyd i enlighet med SS-EN 717-1:2004 eller motsvarande.	
	English	Wood-based panels shall emit no more than 0.124 mg/m ³ formaldehyde in accordance with EN 717-1:2004 or equivalent.	
	Hjälpstext	<i>Till kravställaren: (röd text tas bort ur förfrågningsunderlaget) Endast aktuellt att ställa detta krav för träbaserade skivmaterial (ex. träskivor, spånskivor, MDF-board och plywood.)</i>	<i>Till kravställaren (röd text tas bort ur förfrågningsunderlaget): Vid uppföljning kan emissionsrapporter vara verifierat.</i>
	3	Krav på byggmateriel - allmänt	
M	3.1 Svenska	Offererade byggprodukter ska uppfylla BASTA:s <u>Egenskapskriterier (2020:A1)</u> . Länk: https://www.bastaonline.se/wp-content/uploads/2020/02/Basta-EgenskapskriterierCLP_sv_2020_A1.-giltig-från-2020-07-01-2020-02-10.-calibri.pdf	

	English	Offered construction products shall fulfill BASTA Properties criteria (2020:A1). Link: https://www.bastaonline.se/wp-content/uploads/2020/02/Basta-Properties-criteria_eng_2020.A1-2020-02-10-giltig-2020-01-01.-calibri.pdf	
	Hjälpstext	<i>Till kravställaren (röd text tas bort ur förfrågningsunderlaget): Vid uppföljning kan innehållsdeklaration som påvisar 100 % av kemiskt innehåll (inkl CAS-nr) eller tillverkningsdeklarationer fungera som verifierat. Bedömningen måste dock göras av FM/FMV.</i>	
L	3.2 Svenska	[Byggvara/produkt, välj relevant] ska vara CE-märkt mot standard [infoga relevant standard].	
	English	Byggvara/produkt, välj relevant] shall be CE-marked according to [infoga relevant standard].	
	Hjälpstext	<i>Till kravställare: (röd text tas bort ur förfrågningsunderlaget) Det är obligatoriskt enligt förordning (EU) nr 305/2011 (CPR) att CE-märka byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard eller utfärdad ETA. Det finns enbart ett mycket begränsat antal undantag, t.ex. för återvunnet material. Dock är det mycket viktigt att säkerställa att den upphandlade byggprodukten omfattas av en harmoniserad standard och kontrollera att kravet specificerar vilken standardprodukten ska CE-märkas mot.</i>	
	4	<u>Effektiva resursflöden/ Cirkulära resursflöden</u>	
M	4.1 Svenska	Leverantören ska ha ett systematiskt arbete för en omställning till effektiva resursflöden/cirkulära resursflöden.	
	English	The supplier shall have a systematic work of converting towards a resource efficiency / circular resource flows.	
	Hjälpstext	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Detta krav kan läggas som en del av en modifierad miljöplan, se stöddokument för leverantörens miljöplan: https://www.fmv.se/globalassets/dokument/om-fmv/miljoarbete/stoddokument-for-leverantorens-miljoplan-20.pdf</i>	
M	4.2 Svenska	Leverantören ska beskriva om de offererade produkterna innehåller återvunnet eller förnyelsebart material.	

	English	The supplier shall describe if the offered products contains recycled or renewable material.	
	Hjälp text	<i>Till kravställare (röd text tas bort): Dessa krav kan vara lämpliga att även omformulera till en fråga i en RFI.</i>	

Miljöpåverkan och övergripande om kravställningen:

För byggvaror/produkter så finns det flera byggvarubedömningssystem som har satt upp olika kriterier för att möjliggöra för arkitekter och byggare att utvärdera en byggvara/produkts miljöpåverkan. BASTA och Byggvarubedömningen (BVB) är exempel på två svenska byggbedömningssystem som båda är väl etablerade hos byggleverantörer och byggbolag.

BASTA bedömer på en vara/produkts kemiska innehåll medan Byggvarubedömningen bedömer en vara/produkt på både dess kemiska innehåll och livscykelkriterier. Boverket har lagt fram ett förslag (dec-2015) att det ska bli obligatoriskt att använda en loggbok vid nybyggnation, detta kan stimulera användandet av dessa system ytterligare. Detta har troligtvis främst relevans för Fortifikationsverket och mindre relevans för FMV. Det har genomförts en bedömning om BASTA:s kriterier kan anses motsvara Försvarssektorns kriteriedokument för byggmaterial.

Vid upphandling av byggmaterial så bör det utvärderas om det är lämpligt att ställa miljökrav utifrån BASTA/BVB:s kriterier. Det är viktigt att notera att beroende på vilken varu-/produktgrupp som upphandlas så kan dessa kriterier vara mer eller mindre lämpade. Exempelvis fogmassor är en produktgrupp där många leverantörer uppfyller BASTA:s innehållskriterier alt. Byggvarubedömningens kriterier för "accepteras", detta kan jämföras med VVS-varor av mässing som sällan uppfyller innehållskriterierna p.g.a. varornas blyinnehåll.

Avverkningen av skog har en mycket stor miljöpåverkan och därför måste det tas hänsyn till trävirkets ursprung då miljökrav ställs. Det är vid upphandlingar av timmer/träråvara viktigt att beakta/ställa krav på sociala aspekter. Dessutom har många kemikalier som används för ytbehandling av trävirke negativ miljöpåverkan. Timmerförordningen som trädde i kraft 2013 har bidragit till att mer fokus har lagts på spårbarhet i skogsindustrin.

Byggproduktförordningen (CPR) trädde i kraft fullt ut år 2013 och reglerar att de allra flesta byggprodukter måste CE-märkas. Denna CE-märkning är mot kraven i en harmoniserad standard eller en ETA (European Technical Assessment), och inte mot krav i själva byggproduktförordningen.

Kontakta hallbarhet@fmv.se vid behov av stöd.

Relevant lagstiftning

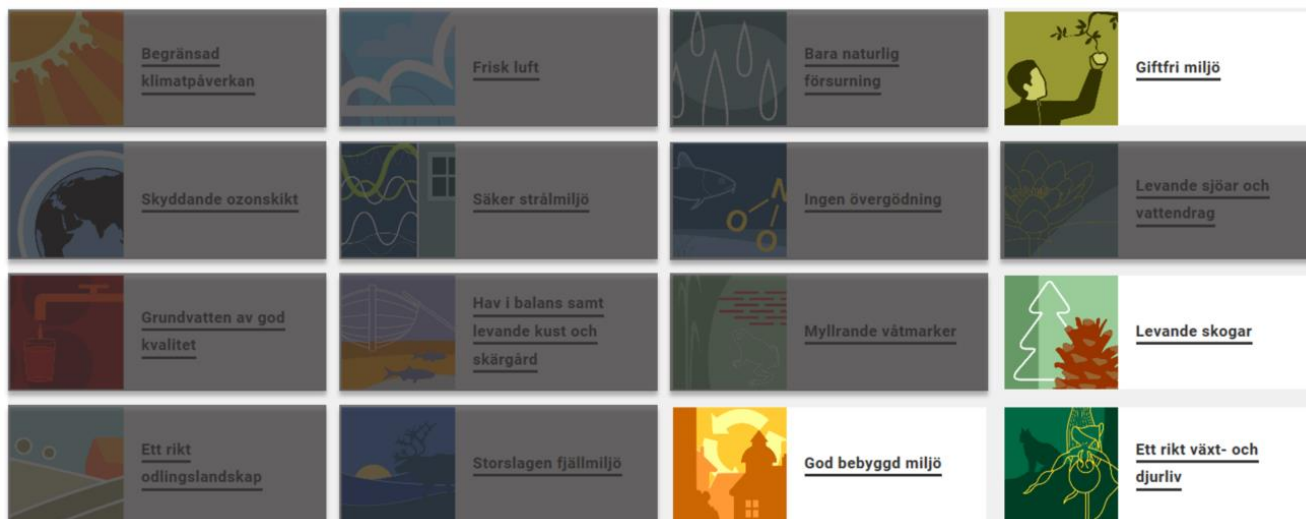
- Förordning (EU) nr 305/2011 om fastställandet av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter (CPR). I CPR regleras det att byggprodukter ska CE-märkas.
- Förordning (EU) nr 995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden för första gången. Förordningens syfte är att bekämpa olaglig avverkning.
- Enligt förordning (EG) nr 2173/2005 är import av trävaruprodukter som exporteras från FLEGT-partnerländer förbjuden till EU, såvida inte sändningen omfattas av en så kallad FLEGT-licens. FLEGT betyder Forest Law Enforcement Governance and Trade. Licensen visar att timret har avverkat på ett lagligt sätt eller att timret har importerats till det aktuella landet enligt nationella regler eller enligt de avtal som gäller. Uppdaterad förteckning över FLEGT-partnerländer finns på [FLEGT:s hemsida](#). FLEGT-licenser administreras idag (2019) enbart av Indonesien, då det är svårt att säkerställa den lagefterlevnad som krävs.

- I förordning (EG) nr 338/97 finns bestämmelser för import, export och re-export samt handel inom EU för exemplar av arter listade i CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora). I Sverige är Jordbruksverket administrativ myndighet och kan besluta om övriga bestämmelser kring import av träslag till landet.
- Förordning (EG) nr 850/2004 om långlivade organiska föreningar (POP-förordningen) förbjuder användning av polyklorerade bifenyler (PCB).
- Kemikalieinspektionens föreskrifter om kemiska produkter och biotekniska organismer (KIFS 2017:7) och föreskrifter om bekämpningsmedel (KIFS 2008:3) sätter gränsvärden för exempelvis formaldehyd som finns i träbaserade skivor ex. spånskivor, plywood.
- Biocidförordningen (2012/528/EU) och Kemikalieinspektionens föreskrifter om bekämpningsmedel (KIFS 2008:3) reglerar vilka bekämpningsmedel som kan användas i behandlat trä (tryckimpregnerat trä).
- Förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP-förordningen eller CLP) reglerar klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar.
- Förordning (EG) nr 1907/2006 (Reach) reglerar registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier.

Andra relevanta miljökravsmoduler:

- Se elektronik
- Se kemiska produkter
- Se biocider

Berörda nationella miljömål

Berörda globala hållbarhetsmål

